

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

آراء
وحدت رویه

کاربردی، حقوقی-کیفری

تدوین: گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

- عنوان و نام پدیدآور : آراء وحدت رویه کاربردی، حقوقی - کیفی
- مشخصات نشر : تهران: چتر دانش، ۱۳۹۳.
- مشخصات ظاهری : ۲۶۲ ص. ۱۴/۵ × ۲۰ س.م.
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۳۹-۹
- وضعیت فهرست نویسی : فیپای مختصر
- یادداشت : این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir>
- قابل دسترسی است.
- یادداشت : چاپ دوم.
- شناسه افزوده : موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
- شماره کتابشناسی ملی : ۳۶۱۵۵۳۵

- نام کتاب : آراء وحدت رویه کاربردی، حقوقی - کیفی
- ناشر : چتر دانش
- تدوین : گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
- نوبت و سال چاپ : هشتم- ۱۳۹۸
- شمارگان : ۲۰۰۰
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۱۶-۳۹-۹
- قیمت : ۳۲۵۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خمینری جاوید(اردیبهشت شمالی)، پلاک ۸۸

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳

nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

سخن ناشر

رشته حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند. این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آنها از یک سو و تناسب آنها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه علمی بیش از پیش به‌منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور
مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

آراء وحدت رویه مرتبط با حقوق مدنی..... ۱۲

- ۱۲..... رأی وحدت رویه شماره ۱۶۷۸ مورخ ۱۳۲۹/۱۰/۲۳
- ۱۳..... رأی وحدت رویه شماره ۱۷۹۸ مورخ ۱۳۳۱/۱۱/۱۶
- ۱۳..... رأی وحدت رویه شماره ۱۳۰۹ مورخ ۱۳۳۹/۴/۲۷
- ۱۵..... رأی وحدت رویه شماره ۶۹۹ مورخ ۱۳۳۴/۴/۱۷
- ۱۶..... رأی وحدت رویه شماره ۳۵۶۱ مورخ ۱۳۴۲/۱۲/۲۶
- ۱۶..... رأی وحدت رویه شماره ۲۳ مورخ ۱۳۴۴/۹/۲۲
- ۱۸..... رأی وحدت رویه شماره ۲۲۴ مورخ ۱۳۴۹/۸/۸
- ۱۹..... رأی وحدت رویه شماره ۴۲ مورخ ۱۳۵۱/۸/۲
- ۲۰..... رأی وحدت رویه شماره ۵۴ مورخ ۱۳۵۱/۱۰/۱۳
- ۲۱..... رأی وحدت رویه شماره ۹ مورخ ۱۳۵۵/۳/۱۰
- ۲۳..... رأی وحدت رویه شماره ۹۵ مورخ ۱۳۵۶/۷/۱۰
- ۲۴..... رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳ مورخ ۱۳۵۶/۱۱/۲۴
- ۲۷..... رأی وحدت رویه شماره ۱۱۴ مورخ ۱۳۵۶/۱۲/۳
- ۲۷..... رأی وحدت رویه شماره ۱۲۶ مورخ ۱۳۶۳/۲/۳۱
- ۲۸..... رأی وحدت رویه شماره ۳۰ مورخ ۱۳۶۴/۱۰/۳
- ۲۹..... رأی وحدت رویه شماره ۵۱۸ مورخ ۱۳۶۷/۱۱/۱۸
- ۳۰..... رأی وحدت رویه شماره ۵۲۰ مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۹
- ۳۱..... رأی وحدت رویه شماره ۵۷۶ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۴
- ۳۲..... رأی وحدت رویه شماره ۶۰۷ مورخ ۱۳۷۵/۶/۲۰
- ۳۴..... رأی وحدت رویه شماره ۶۱۷ مورخ ۱۳۷۶/۴/۳
- ۳۵..... رأی وحدت رویه شماره ۶۲۰ مورخ ۱۳۷۶/۸/۲۰
- ۳۶..... رأی وحدت رویه شماره ۶۴۷ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۲۸
- ۳۷..... رأی وحدت رویه شماره ۷۰۸ مورخ ۱۳۸۷/۵/۲۲
- ۳۸..... رأی وحدت رویه شماره ۷۱۶ مورخ ۱۳۸۹/۷/۲۰
- ۳۹..... رأی وحدت رویه شماره ۷۱۸ مورخ ۱۳۹۰/۲/۱۳
- ۴۰..... رأی وحدت رویه شماره ۷۱۹ مورخ ۱۳۹۰/۲/۲۰

آراء وحدت رویه مرتبط با قانون آیین دادرسی مدنی..... ۴۱

- ۴۱..... رأی وحدت رویه شماره ۱۹۹۹ مورخ ۱۳۳۲/۹/۲۵
- ۴۱..... رأی وحدت رویه شماره ۲۱۱۱ مورخ ۱۳۳۵/۱۰/۱۰
- ۴۲..... رأی وحدت رویه شماره ۲۴۶۷ مورخ ۱۳۳۵/۱۱/۲۸
- ۴۳..... رأی وحدت رویه شماره ۸۰۰ مورخ ۱۳۳۶/۴/۱۱
- ۴۴..... رأی وحدت رویه شماره ۱۵۴۲ مورخ ۱۳۳۶/۸/۸
- ۴۵..... رأی وحدت رویه شماره ۳۲۷۱ مورخ ۱۳۳۹/۱۰/۱۹
- ۴۶..... رأی وحدت رویه شماره ۶۲ مورخ ۱۳۵۱/۱۱/۱۱

٤٧.....	١٣٥٣/٩/٤ مورخ ٧١	رأى وحدت رویه شماره ٧١
٤٨.....	١٣٥٣/٣/١٥ مورخ ٢٤	رأى وحدت رویه شماره ٢٤
٤٩.....	١٣٥٣/٣/١٥ مورخ ٢٧	رأى وحدت رویه شماره ٢٧
٤٩.....	١٣٥٣/١٠/٤ مورخ ٩٠	رأى وحدت رویه شماره ٩٠
٥١.....	١٣٥٩/٣/٢٨ مورخ ٩	رأى وحدت رویه شماره ٩
٥١.....	١٣٥٩/١٢/١٦ مورخ ٢٨/٥٩	رأى وحدت رویه ردیف ٢٨/٥٩
٥٢.....	١٣٦٠/٢/٧ مورخ ٣٥٣٠	رأى وحدت رویه شماره ٣٥٣٠
٥٣.....	١٣٦٠/٣/١٦ مورخ ١٢	رأى وحدت رویه شماره ١٢
٥٤.....	١٣٦٠/٤/٣٠ مورخ ١٢٤٤٦	رأى وحدت رویه شماره ١٢٤٤٦
٥٥.....	١٣٦٠/٧/٧ مورخ ١٧٤٠٠	رأى وحدت رویه شماره ١٧٤٠٠
٥٧.....	١٣٦٠/١١/١٩ مورخ ٤٠	رأى وحدت رویه شماره ٤٠
٥٨.....	١٣٦٢/٢/٥ مورخ ٤٥	رأى وحدت رویه شماره ٤٥
٥٩.....	١٣٦٢/٣/٢ مورخ ٥٣	رأى وحدت رویه شماره ٥٣
٦١.....	١٣٦٣/٩/١٩ مورخ ٣٧	رأى وحدت رویه شماره ٣٧
٦١.....	١٣٦٣/١٠/١٧ مورخ ٤٧	رأى وحدت رویه شماره ٤٧
٦٣.....	١٣٦٣/١٠/١٨ مورخ ٢٢١	رأى وحدت رویه شماره ٢٢١
٦٥.....	١٣٦٤/٩/١٢ مورخ ٢٨	رأى وحدت رویه شماره ٢٨
٦٥.....	١٣٦٤/١٢/١٢ مورخ ٣٣	رأى وحدت رویه شماره ٣٣
٦٦.....	١٣٦٥/٩/٢٠ مورخ ٣٥	رأى وحدت رویه شماره ٣٥
٦٧.....	١٣٦٦/٢/١٠ مورخ ٥٠٤	رأى وحدت رویه شماره ٥٠٤
٦٨.....	١٣٦٦/١٠/١٥ مورخ ٥٠٧	رأى وحدت رویه شماره ٥٠٧
٦٩.....	١٣٦٧/٨/٢ مورخ ٥١٢	رأى وحدت رویه شماره ٥١٢
٦٩.....	١٣٦٩/٨/١ مورخ ٥٣٧	رأى وحدت رویه شماره ٥٣٧
٧٠.....	١٣٦٩/١٠/١١ مورخ ٥٤٣	رأى وحدت رویه شماره ٥٤٣
٧١.....	١٣٦٩/١١/٣٠ مورخ ٥٤٥	رأى وحدت رویه شماره ٥٤٥
٧٢.....	١٣٦٩/١٢/٢١ مورخ ٥٥١	رأى وحدت رویه شماره ٥٥١
٧٤.....	١٣٧٠/٢/١٠ مورخ ٥٥٦	رأى وحدت رویه شماره ٥٥٦
٧٤.....	١٣٧٠/٣/٧ مورخ ٥٥٨	رأى وحدت رویه شماره ٥٥٨
٧٥.....	١٣٧٠/١٠/١٠ مورخ ٥٦٩	رأى وحدت رویه شماره ٥٦٩
٧٥.....	١٣٧١/٢/٢٩ مورخ ٥٧٥	رأى وحدت رویه شماره ٥٧٥
٧٦.....	١٣٧١/٧/٢٨ مورخ ٥٧٩	رأى وحدت رویه شماره ٥٧٩
٧٨.....	١٣٧١/١٢/٢ مورخ ٥٨٢	رأى وحدت رویه شماره ٥٨٢
٧٨.....	١٣٧٤/٤/١٣ مورخ ٥٩٩	رأى وحدت رویه شماره ٥٩٩
٧٩.....	١٣٧٤/١٠/٢٦ مورخ ٦٠٢	رأى وحدت رویه شماره ٦٠٢
٨١.....	١٣٧٤/١٢/٢٢ مورخ ٦٠٤	رأى وحدت رویه شماره ٦٠٤
٨٢.....	١٣٧٥/١/١٤ مورخ ٦٠٥	رأى وحدت رویه شماره ٦٠٥

۸۳		رای وحدت رویه شماره ۶۰۹ مورخ ۱۳۷۵/۶/۲۷
۸۴		رای وحدت رویه شماره ۶۱۲ مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۱۸
۸۴		رای وحدت رویه شماره ۶۲۳ مورخ ۱۳۷۷/۱/۱۸
۸۶		رای وحدت رویه شماره ۶۲۶ مورخ ۱۳۷۷/۴/۹
۸۸		رای وحدت رویه شماره ۶۴۳ مورخ ۱۳۷۸/۹/۱۶
۹۰		رای وحدت رویه شماره ۶۴۸ مورخ ۱۳۷۹/۲/۸
۹۱		رای وحدت رویه شماره ۶۵۵ مورخ ۱۳۸۰/۹/۲۷
۹۲		رای وحدت رویه شماره ۶۶۰ مورخ ۱۳۸۲/۱/۱۹
۹۳		رای وحدت رویه شماره ۶۶۲ مورخ ۱۳۸۲/۷/۲۹
۹۴		رای وحدت رویه شماره ۶۷۰ مورخ ۱۳۸۳/۹/۱۰
۹۵		رای وحدت رویه شماره ۶۷۲ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۱
۹۶		رای وحدت رویه شماره ۶۸۸ مورخ ۱۳۸۵/۳/۲۳
۹۷		رای وحدت رویه شماره ۶۹۷ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۲۴
۹۹		رای وحدت رویه شماره ۶۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۳/۲۲
۱۰۱		رای وحدت رویه شماره ۷۰۲ مورخ ۱۳۸۶/۵/۲
۱۰۱		رای وحدت رویه شماره ۷۰۵ مورخ ۱۳۸۶/۸/۱
۱۰۲		رای وحدت رویه شماره ۷۱۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۱
۱۰۳		رای وحدت رویه شماره ۷۲۰ مورخ ۱۳۹۰/۳/۳
۱۰۵		رای وحدت رویه شماره ۷۲۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۳
۱۰۶		رای وحدت رویه شماره ۷۲۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۷
۱۰۷		رای وحدت رویه شماره ۷۲۵ مورخ ۱۳۹۱/۴/۲۰
۱۰۷		رای وحدت رویه شماره ۷۲۶ مورخ ۱۳۹۱/۴/۲۷
۱۰۸		رای وحدت رویه شماره ۷۳۲ مورخ ۱۳۹۳/۱/۱۹
۱۰۹		رای وحدت رویه شماره ۱۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۲/۱۵
۱۱۰		رای وحدت رویه شماره ۱۵۱-۱۵۲ مورخ ۱۳۹۳/۲/۲۹
۱۱۱		رای وحدت رویه شماره ۷۴۷ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹
۱۱۱		رای وحدت رویه شماره ۷۴۸ مورخ ۱۳۹۵/۱/۲۴
۱۱۳		رای وحدت رویه شماره ۷۵۰ مورخ ۱۳۹۵/۵/۵
۱۱۴		رای وحدت رویه شماره ۷۵۳ مورخ ۱۳۹۵/۶/۲
۱۱۵		رای وحدت رویه شماره ۷۵۵ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴
۱۱۶		رای وحدت رویه شماره ۷۵۷ مورخ ۱۳۹۶/۱/۲۹

۱۱۷ آراء وحدت رویه مرتبط با حقوق تجارت

۱۱۷		رای وحدت رویه شماره ۳۲۷۱ مورخ ۱۳۳۹/۱۰/۱۹
۱۱۸		رای وحدت رویه شماره ۳۸۱۴ مورخ ۱۳۴۱/۸/۸
۱۲۰		رای وحدت رویه شماره ۶۲۳ مورخ ۱۳۴۵/۴/۲۰

۱۲۱		۱۳۴۷/۱۲/۱۴	مورخ ۱۵۵	شماره	رای وحدت رویه
۱۲۳		۱۳۵۰/۷/۱	مورخ ۲۱۲	شماره	رای وحدت رویه
۱۲۴		۱۳۵۰/۹/۱۷	مورخ ۲۹۰	شماره	رای وحدت رویه
۱۲۵		۱۳۵۱/۱۱/۱۱	مورخ ۶۲	شماره	رای وحدت رویه
۱۲۶		۱۳۵۲/۳/۲۹	مورخ ۳۴	شماره	رای وحدت رویه
۱۲۷		۱۳۶۳/۸/۲۸	مورخ ۲۹	شماره	رای وحدت رویه
۱۲۹		۱۳۶۹/۷/۱۰	مورخ ۵۳۶	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۰		۱۳۷۰/۳/۲۸	مورخ ۵۶۱	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۱		۱۳۷۴/۲/۱۲	مورخ ۵۹۷	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۳		۱۳۸۵/۳/۲۳	مورخ ۶۸۸	شماره	رای وحدت رویه

آراء وحدت رویه مرتبط با قانون آیین دادرسی کیفری..... ۱۳۴

۱۳۴		۱۳۴۹/۸/۲۰	مورخ ۲۲۸	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۵		۱۳۶۳/۶/۲۸	مورخ ۱۵	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۶		۱۳۶۶/۱/۲۰	مورخ ۵۰۱	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۷		۱۳۶۷/۹/۳۰	مورخ ۵۱۴	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۸		۱۳۶۷/۱۱/۱۸	مورخ ۵۱۷	شماره	رای وحدت رویه
۱۳۸		۱۳۶۸/۱/۲۹	مورخ ۵۲۴	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۰		۱۳۶۹/۸/۱	مورخ ۵۳۸	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۰		۱۳۶۹/۷/۳۰	مورخ ۵۳۵	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۱		۱۳۶۹/۱۰/۴	مورخ ۵۴۱	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۲		۱۳۶۹/۱۲/۲۱	مورخ ۵۴۹	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۳		۱۳۶۹/۱۲/۲۱	مورخ ۵۵۰	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۴		۱۳۷۰/۳/۲۸	مورخ ۵۶۳	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۵		۱۳۷۰/۱۱/۱	مورخ ۵۷۱	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۷		۱۳۷۱/۷/۲۱	مورخ ۵۷۷	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۸		۱۳۷۱/۱۲/۲	مورخ ۵۸۲	شماره	رای وحدت رویه
۱۴۹		۱۳۷۲/۷/۶	مورخ ۵۸۳	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۰		۱۳۷۴/۲/۱۲	مورخ ۵۹۸	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۰		۱۳۷۴/۷/۴	مورخ ۶۰۰	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۲		۱۳۷۵/۱۱/۳۰	مورخ ۶۱۴	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۳		۱۳۷۷/۲/۸	مورخ ۶۲۵	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۳		۱۳۷۷/۱/۱۶	مورخ ۶۳۰	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۴		۱۳۷۸/۸/۱۸	مورخ ۶۴۰	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۵		۱۳۷۹/۷/۵	مورخ ۶۴۹	شماره	رای وحدت رویه
۱۵۶		۱۳۷۹/۸/۳	مورخ ۶۵۱	شماره	رای وحدت رویه

١٥٨	رأى وحدت رویه شماره ٦٥٧ مورخ ١٣٨٠/١٢/١٤
١٦٠	رأى وحدت رویه شماره ٦٥٩ مورخ ١٣٨١/٣/٧
١٦١	رأى وحدت رویه شماره ٦٦٤ مورخ ١٣٨٢/١٠/٣٠
١٦٢	رأى وحدت رویه شماره ٦٦٩ مورخ ١٣٨٣/٧/٢١
١٦٢	رأى وحدت رویه شماره ٦٧٨ مورخ ١٣٨٤/٤/٢٨
١٦٤	رأى وحدت رویه شماره ٦٨٠ مورخ ١٣٨٤/٥/٢٥
١٦٤	رأى وحدت رویه شماره ٦٨٤ مورخ ١٣٨٤/١١/٤
١٦٥	رأى وحدت رویه شماره ٦٩٠ مورخ ١٣٨٥/٥/٣
١٦٦	رأى وحدت رویه شماره ٦٩٤ مورخ ١٣٨٥/٨/٩
١٦٧	رأى وحدت رویه شماره ٦٩٦ مورخ ١٣٨٥/٩/١٤
١٦٨	رأى وحدت رویه شماره ٦٩٨ مورخ ١٣٨٦/١/٢١
١٦٩	رأى وحدت رویه شماره ٧٠٠ مورخ ١٣٨٦/٤/١٢
١٧٠	رأى وحدت رویه شماره ٧٠٣ مورخ ١٣٨٦/٥/٩
١٧١	رأى وحدت رویه شماره ٧٠٤ مورخ ١٣٨٦/٧/٢٧
١٧٢	رأى وحدت رویه شماره ٥٢٩ مورخ ١٣٨٦/٨/٢
١٧٣	رأى وحدت رویه شماره ٧٠٦ مورخ ١٣٨٦/٩/٢٠
١٧٤	رأى وحدت رویه شماره ٧٠٧ مورخ ١٣٨٦/١٢/٢١
١٧٥	رأى وحدت رویه شماره ٧٠٩ مورخ ١٣٨٧/١/١١
١٧٧	رأى وحدت رویه شماره ٧١٠ مورخ ١٣٨٨/١/١٨
١٧٨	رأى وحدت رویه شماره ٧١٥ مورخ ١٣٨٩/١/٢٤
١٧٩	رأى وحدت رویه شماره ٧٢١ مورخ ١٣٩٠/٤/٢١
١٨٠	رأى وحدت رویه شماره ٧٢٤ مورخ ١٣٩١/٢/٢٤
١٨١	رأى وحدت رویه شماره ٧٢٧ مورخ ١٣٩١/٩/٢١
١٨٢	رأى وحدت رویه شماره ٧٢٨ مورخ ١٣٩١/٩/٢٨
١٨٣	رأى وحدت رویه شماره ٧٢٩ مورخ ١٣٩١/١٢/١
١٨٤	رأى وحدت رویه شماره ٧٣٠ مورخ ١٣٩٢/٣/٢٨
١٨٥	رأى وحدت رویه شماره ٧٣١ مورخ ١٣٩٢/٨/٢٨
١٨٦	رأى وحدت رویه شماره ٧٣٦ مورخ ١٣٩٣/٩/٤
١٨٨	رأى وحدت رویه شماره ٧٤٢ مورخ ١٣٩٤/٥/٦
١٨٨	رأى وحدت رویه شماره ٧٤٣ مورخ ١٣٩٤/٨/٥
١٩٠	رأى وحدت رویه شماره ٧٤٤ مورخ ١٣٩٤/٨/١٩
١٩٠	رأى وحدت رویه شماره ٧٤٥ مورخ ١٣٩٤/٨/٢٦
١٩١	رأى وحدت رویه شماره ٧٤٩ مورخ ١٣٩٥/١/٢٤
١٩٣	رأى وحدت رویه شماره ٧٥١ مورخ ١٣٩٥/٥/٥
١٩٧	رأى وحدت رویه شماره ٧٥٢ مورخ ١٣٩٥/٦/٢
١٩٨	رأى وحدت رویه شماره ٧٥٤ مورخ ١٣٩٥/٨/٢٥

٢٠٠	رأى وحدت رویه شماره ٧٥٦ مورخ ١٣٩٥/١٠/١٤
٢٠٠	رأى وحدت رویه شماره ٧٥٨ مورخ ١٣٩٦/٤/١٣
٢٠٢	رأى وحدت رویه شماره ٧٥٩ مورخ ١٣٩٦/٤/٢٠

٢٠٤ رأء وحدت رویه مرتب با حقوق جزا

٢٠٤	رأى وحدت رویه شماره ١١٨٨ مورخ ١٣٣٦/٣/٣٠
٢٠٤	رأى وحدت رویه شماره ٤٦٦٨ مورخ ١٣٣٦/٩/٧
٢٠٥	رأى وحدت رویه شماره ٤٧١٧ مورخ ١٣٤٤/١٠/٢٩
٢٠٥	رأى وحدت رویه شماره ٢٤ مورخ ١٣٥٩/١٢/٩
٢٠٧	رأى وحدت رویه شماره ٢٥ مورخ ١٣٥٩/١٢/٩
٢٠٧	رأى وحدت رویه شماره ٣٥ مورخ ١٣٦٠/٩/١٠
٢٠٨	رأى وحدت رویه شماره ١٣ مورخ ١٣٦٢/٧/٦
٢٠٩	رأى وحدت رویه شماره ٣٤ مورخ ١٣٦٣/٩/١٢
٢١٠	رأى وحدت رویه شماره ١٢ مورخ ١٣٦٤/٣/٢٠
٢١١	رأى وحدت رویه شماره ٣٢ مورخ ١٣٦٥/٨/٢٠
٢١١	رأى وحدت رویه شماره ٣٩ مورخ ١٣٦٠/١١/١٢
٢١٣	رأى وحدت رویه شماره ٥١ مورخ ١٣٥٨/١١/١٧
٢١٤	رأى وحدت رویه شماره ٥٢ مورخ ١٣٦٣/١١/١
٢١٥	رأى وحدت رویه شماره ٥٢٢ مورخ ١٣٦٧/١٢/٢٣
٢١٦	رأى وحدت رویه شماره ٥٢٥ مورخ ١٣٦٨/١/٢٩
٢١٦	رأى وحدت رویه شماره ٥٣٠ مورخ ١٣٦٨/١٢/١
٢١٧	رأى وحدت رویه شماره ٥٤٠ مورخ ١٣٦٩/٨/٢٩
٢١٨	رأى وحدت رویه شماره ٥٨٧ مورخ ١٣٧٢/١٠/٢٧
٢٢٠	رأى وحدت رویه شماره ٥٩١ مورخ ١٣٧٣/١/١٦
٢٢١	رأى وحدت رویه شماره ٥٩٤ مورخ ١٣٧٣/٩/١
٢٢٣	رأى وحدت رویه شماره ٦٠٨ مورخ ١٣٧٥/٦/٢٧
٢٢٤	رأى وحدت رویه شماره ٦١٦ مورخ ١٣٧٦/٣/٦
٢٢٤	رأى وحدت رویه شماره ٦١٩ مورخ ١٣٧٦/٨/٦
٢٢٧	رأى وحدت رویه شماره ٦٢٤ مورخ ١٣٧٧/١/١٨
٢٢٨	رأى وحدت رویه به شماره ٦٢٥ مورخ ١٣٧٧/٢/٨
٢٢٩	رأى وحدت رویه شماره ٦٢٨ مورخ ١٣٧٧/٦/٣١
٢٣٠	رأى وحدت رویه شماره ٦٣٨ مورخ ١٣٧٨/٦/٩
٢٣١	رأى وحدت رویه شماره ٦٤٢ مورخ ١٣٧٨/٩/٩
٢٣٢	رأى وحدت رویه شماره ٦٤٥ مورخ ١٣٧٨/٩/٢٣
٢٣٣	رأى وحدت رویه شماره ٦٥٤ مورخ ١٣٨٠/٧/١٠
٢٣٤	رأى وحدت رویه شماره ٦٧١ مورخ ١٣٨٣/٩/١٧

۲۳۵		۱۳۸۴/۱۰/۰۶	مورخ ۶۸۲	شماره ۶۸۲	رویه	رای وحدت
۲۳۵		۱۳۸۴/۱۰/۱۳	مورخ ۶۸۳	شماره ۶۸۳	رویه	رای وحدت
۲۳۶		۱۳۸۴/۱۲/۲۳	مورخ ۶۸۵	شماره ۶۸۵	رویه	رای وحدت
۲۳۸		۱۳۸۵/۷/۱۱	مورخ ۶۹۱	شماره ۶۹۱	رویه	رای وحدت
۲۳۸		۱۳۸۸/۱۰/۱۵	مورخ ۷۱۳	شماره ۷۱۳	رویه	رای وحدت
۲۳۹		۱۳۹۰/۲/۲۶	مورخ ۷۱۷	شماره ۷۱۷	رویه	رای وحدت
۲۴۰		۱۳۹۴/۱/۱۸	مورخ ۷۴۰	شماره ۷۴۰	رویه	رای وحدت
۲۴۱		۱۳۹۴/۱۰/۲۹	مورخ ۷۴۶	شماره ۷۴۶	رویه	رای وحدت
۲۴۳		۱۳۹۶/۴/۲۰	مورخ ۷۶۰	شماره ۷۶۰	رویه	رای وحدت

۲۴۵ آراء وحدت رویه سالهای ۹۸-۱۳۹۶

۲۴۵		۱۳۹۶/۱/۲۹	مورخ ۷۵۷	شماره ۷۵۷	رویه	رای وحدت
۲۴۵		۱۳۹۶/۴/۱۳	مورخ ۷۵۸	شماره ۷۵۸	رویه	رای وحدت
۲۴۶		۱۳۹۶/۴/۲۰	مورخ ۷۵۹	شماره ۷۵۹	رویه	رای وحدت
۲۴۷		۱۳۹۶/۴/۲۰	مورخ ۷۶۰	شماره ۷۶۰	رویه	رای وحدت
۲۴۸		۱۳۹۶/۸/۲	مورخ ۷۶۱	شماره ۷۶۱	رویه	رای وحدت
۲۴۸		۱۳۹۶/۸/۲	مورخ ۷۶۲	شماره ۷۶۲	رویه	رای وحدت
۲۴۹		۱۳۹۶/۸/۹	مورخ ۷۶۳	شماره ۷۶۳	رویه	رای وحدت
۲۴۹		۱۳۹۶/۸/۹	مورخ ۷۶۴	شماره ۷۶۴	رویه	رای وحدت
۲۵۰		۱۳۹۶/۸/۳۰	مورخ ۷۶۵	شماره ۷۶۵	رویه	رای وحدت
۲۵۱		۱۳۹۶/۱۱/۱۷	مورخ ۷۶۶	شماره ۷۶۶	رویه	رای وحدت
۲۵۱		۱۳۹۷/۱/۲۱	مورخ ۷۶۷	شماره ۷۶۷	رویه	رای وحدت
۲۵۲		۱۳۹۷/۱/۲۱	مورخ ۷۶۸	شماره ۷۶۸	رویه	رای وحدت
۲۵۳		۱۳۹۷/۴/۲۶	مورخ ۷۶۹	شماره ۷۶۹	رویه	رای وحدت
۲۵۴		۱۳۹۷/۴/۲۶	مورخ ۷۷۰	شماره ۷۷۰	رویه	رای وحدت
۲۵۴		۱۳۹۷/۵/۱۶	مورخ ۷۷۱	شماره ۷۷۱	رویه	رای وحدت
۲۵۵		۱۳۹۷/۹/۲۰	مورخ ۷۷۲	شماره ۷۷۲	رویه	رای وحدت
۲۵۶		۱۳۹۷/۹/۲۰	مورخ ۷۷۳	شماره ۷۷۳	رویه	رای وحدت
۲۵۶		۱۳۹۸/۰/۱/۲۰	مورخ ۷۷۴	شماره ۷۷۴	رویه	رای وحدت
۲۵۷		۱۳۹۸/۰/۱/۲۷	مورخ ۷۷۵	شماره ۷۷۵	رویه	رای وحدت
۲۵۸		۱۳۹۸/۰/۲/۱۰	مورخ ۷۷۶	شماره ۷۷۶	رویه	رای وحدت
۲۵۹		۱۳۹۸/۰/۲/۳۱	مورخ ۷۷۷	شماره ۷۷۷	رویه	رای وحدت
۲۵۹		۱۳۹۸/۰/۳/۲۸	مورخ ۷۷۸	شماره ۷۷۸	رویه	رای وحدت
۲۶۰		۱۳۹۸/۰/۵/۱۵	مورخ ۷۷۹	شماره ۷۷۹	رویه	رای وحدت
۲۶۰		۱۳۹۸/۰/۷/۰۲	مورخ ۷۸۰	شماره ۷۸۰	رویه	رای وحدت
۲۶۱		۱۳۹۸/۰/۶/۲۶	مورخ ۷۸۱	شماره ۷۸۱	رویه	رای وحدت

نظر به تصویب قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ و نسخ ماده ۳ اضافی به قانون آیین دادرسی کیفری و نیز ماده واحده وحدت رویه قضایی مصوب هفتم تیر ۱۳۲۸، از این پس مستند قانونی لازم‌الاجرا بودن آرای وحدت رویه ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۳۹۲ می‌باشد.

ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲- هرگاه از شعب مختلف دیوان عالی کشور یا دادگاه‌ها نسبت به موارد مشابه، اعم از حقوقی، کیفری و امور حسبی، با استنباط متفاوت از قوانین، آراء مختلفی صادر شود، رئیس دیوان عالی کشور یا دادستان کل کشور، به هر طریق که آگاه شوند، مکلفند نظر هیأت عمومی دیوان عالی کشور را به منظور ایجاد وحدت رویه درخواست کنند. هر یک از قضات شعب دیوان عالی کشور یا دادگاه‌ها یا دادستان‌ها یا وکلای دادگستری نیز می‌توانند با ذکر دلیل از طریق رئیس دیوان عالی کشور یا دادستان کل کشور، نظر هیأت عمومی را درباره موضوع درخواست کنند. هیأت عمومی دیوان عالی کشور به ریاست رئیس دیوان عالی یا معاون وی و با حضور دادستان کل کشور یا نماینده او و حداقل سه چهارم رؤسا و مستشاران و اعضاء معاون تمام شعب تشکیل می‌شود تا موضوع مورد اختلاف را بررسی و نسبت به آن اتخاذ تصمیم کنند. رأی اکثریت در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور و دادگاه‌ها و سایر مراجع، اعم از قضائی و غیر آن لازم‌الاتباع است؛ اما نسبت به رأی قطعی شده بی‌اثر است. در صورتی که رأی، اجراء نشده یا در حال اجراء باشد و مطابق رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور، عمل انتسابی جرم شناخته نشود یا رأی به جهاتی مساعد به حال محکوم‌علیه باشد، رأی هیأت عمومی نسبت به آراء مذکور قابل تسری است و مطابق مقررات قانون مجازات اسلامی عمل می‌شود.

آراء وحدت رویه مرتبط با حقوق مدنی

رأی وحدت رویه شماره ۱۶۷۸ مورخ ۱۳۲۹/۱۰/۲۳

موضوع:

در مواردی که اتخاذ تصمیم نسبت به اعتراض بر تصدیق حصر وراثت مبتنی و متوقف بر رسیدگی به موضوع نسب باشد، رسیدگی به موضوع نسب هم با همان دادگاهی است که به اعتراض رسیدگی می نماید.

متن رأی:

با توجه به این که صلاحیت دادگاه شهرستان نسبت به دادگاه بخش نسبی است و ماده ۳۶۲ قانون امور حسبی [ماده ۳۶۲ قانون امور حسبی (اصلاحی ۱۳۷۴/۴/۱۸)] دادگاه بخش را در مورد اعتراض بر تصدیق انحصار وراثت مرجع رسیدگی و صدور حکم قرار داده است، بنابراین در مواردی که اتخاذ تصمیم نسبت به اعتراض بر تصدیق حصر وراثت، مبتنی و متوقف بر رسیدگی به موضوع نسب باشد، رسیدگی به موضوع نسب هم با همان دادگاهی است که به اعتراض رسیدگی می نماید.

ماده ۳۶۲ قانون امور حسبی سابق (مصوب ۱۳۱۹/۴/۲) - پس از انقضاء سه ماه از تاریخ نشر اولین آگهی در صورتی که معترض نبود دادگاه تمام ادله و اسناد درخواست کننده تصدیق را از برگ شناسنامه و گواهی گواه و غیره در نظر گرفته تصدیقی مشعر بر وراثت و تعیین عده وراثت و نسبت آنها به متوفی صادر می نماید و در صورت اعتراض دادگاه جلسه ای برای رسیدگی به اعتراض معین نموده و به معترض و درخواست کننده تصدیق اطلاع می دهد و در جلسه پس از رسیدگی حکم خواهد داد و این حکم قابل پژوهش و فرجام است.

ماده ۳۶۲ قانون امور حسبی (اصلاحی ۱۳۷۴/۴/۱۸) - پس از انقضای یک ماه از تاریخ نشر آگهی در صورتی که معترضی نبود دادگاه تمام ادله و اسناد درخواست کننده تصدیق را از برگ شناسنامه و گواهی گواه و غیره در نظر گرفته، تصدیقی مشعر بر وراثت و تعیین تعداد وراثت و نسبت آنها به متوفی صادر می نماید و در صورت اعتراض، دادگاه جلسه ای برای رسیدگی به اعتراض معین نموده و به معترض و درخواست کننده تصدیق اطلاع می دهد و در جلسه پس از رسیدگی حکم خواهد داد. این حکم برابر مقررات قابل تجدید نظر است.

رأی وحدت رویه شماره ۱۷۹۸ مورخ ۱۳۳۱/۱۱/۱۶

موضوع:

اگر معلوم نباشد متوفی دارای وارث است، دادگاه به تقاضای دادستان یا اشخاص ذی نفع، اقدام به تعیین مدیر ترکه می نماید، اعم از اینکه متوفی بازرگان یا غیربازرگان باشد.

متن رأی:

اداره ترکه طبق ماده ۱۶۲ قانون امور حسبی از امور راجع به ترکه است و به موجب ماده ۱۶۳ قانون مزبور، با دادگاه بخش آخرین اقامتگاه متوفی در ایران می باشد و موافق ماده ۳۲۷ آن قانون همین که معلوم نباشد متوفی دارای وارث است، دادگاه بخش به تقاضای دادستان یا اشخاص ذی نفع اقدام به تعیین مدیر ترکه می نماید، اعم از اینکه متوفی بازرگان یا غیربازرگان بوده باشد و لزوم رعایت مقررات مربوط به تصفیه امور ورشکسته در مورد اداره ترکه متوفی حسب اشعار ماده ۲۷۴ با لحاظ ماده ۳۳۲ قانون مذکور مستلزم صدور حکم ورشکستگی نسبت به متوفی نخواهد بود.

رأی وحدت رویه شماره ۱۳۰۹ مورخ ۱۳۳۹/۴/۲۷

موضوع:

تقاضای ثبت اشخاص از اراضی بائر بلا مالک و موات اطراف شهر تهران ممنوع است.

متن رأی:

چون طبق ماده یک لایحه قانونی ثبت اراضی موات اطراف شهر تهران مصوب ۲۵ تیرماه ۱۳۳۴ کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین از تاریخ ۲۸ مرداد ماه ۱۳۳۱ قبول تقاضای ثبت اشخاص از اراضی بائر بلا مالک و موات اطراف شهر تهران (واقع در حدود مذکور در آن ماده) ممنوع و طبق ماده ۲ قانون مزبور فقط دولت مکلف گردیده است نسبت به این اراضی تقاضای ثبت نموده و به عنوان سرمایه به بانک ساختمانی واگذار نماید و نظر به اینکه طبق ماده ۳ آن قانون کسانی که نسبت به این اراضی ادعائی داشته باشند پس از ثبوت در محاکم در صورتی که اراضی مزبور

به فروش رسیده و یا به موسسات مذکور در آن قانون واگذار گردیده باشد مستحق دریافت بهائی خواهند بود که بانک ساختمانی به عنوان قیمت زمین دریافت داشته و در غیر این صورت نیز بانک ساختمانی در نگاهداری زمین و پرداخت بهای قبل از مرغوبیت و یا استرداد زمین و دریافت حق تشرف مخیر می‌باشد، از این رو حکم شعبه ششم دیوان عالی کشور در این قسمت صحیح و خالی از اشکال است. این رأی به موجب ماده واحده قانون وحدت رویه قضایی مصوب هفتم تیرماه ۱۳۲۸ لازم‌الاتباع است.

ماده ۲۷ قانون مدنی - اموالی که ملک اشخاص نمی‌باشد و افراد مردم می‌توانند آن‌ها را مطابق مقررات مندرجه در این قانون و قوانین مخصوصه مربوطه به هر یک از اقسام مختلفه‌ی آن‌ها تملک کرده و یا از آن‌ها استفاده کنند مباحث نامیده می‌شود مثل اراضی موات یعنی زمین‌هایی که معطل افتاده و آبادی و کشت و زرع در آن‌ها نباشد.

مواد ۱، ۲ و ۳ لایحه ثبت اراضی موات اطراف شهر تهران:

ماده ۱- از تاریخ ۱۳۳۱/۵/۲۸ قبول تقاضای ثبت نسبت به اراضی بائر بلامالک و موات اطراف شهر تهران واقع در حدود ذیل از احدی پذیرفته نخواهد شد:
شرقاً و جنوباً از اضلاع خارجی خیابانهای شهباز - شوش تا شعاع شش کیلومتر و شمالاً از ضلع خارجی خیابان شاهرضا تا شعاع ۱۸ کیلومتر و غرباً از ضلع خیابان سی‌متری نظامی تا شعاع ۳۶ کیلومتر.

ماده ۲- دولت مکلف است نسبت به اراضی فوق‌الذکر اقدام به درخواست ثبت نموده و اراضی مورد تقاضای ثبت را جزو سرمایه بانک ساختمانی قرار دهد تا بانک مزبور طبق اساسنامه خود عمل کند.

ماده ۳- اشخاصی که نسبت به این قبیل اراضی ادعایی داشته باشند پس از ثبوت در محاکم در صورتی که اراضی تاکنون به فروش رسیده یا تقسیم‌شده و یا به مؤسسات عمومی از قبیل مساجد، مدارس، مریضخانه و خیابان و غیره تخصیص داده شده بهایی را که بانک به عنوان قیمت زمین دریافت‌داشته به محکوم‌له می‌پردازد و در صورتی که در اراضی مورد ادعا تا این تاریخ عملیات فوق‌الذکر انجام نشده بانک ساختمانی می‌تواند زمین را نگهداشته و قیمت قبل از مرغوبیت را به محکوم‌له بپردازد و یا آن که با اخذ حق تشرف و مرغوبیتی که در اثر اقدامات بانک به وجود آمده است عین‌زمین را به محکوم‌له مسترد دارد.

تبصره- نسبت به دعاوی فوق‌الذکر ارجاع امر به داوری ممنوع است.

رأی وحدت رویه شماره ۶۹۹ مورخ ۱۳۳۴/۴/۱۷

موضوع:

- 1- تصرف به عنوان مالکیت دلیل مالکیت است، مگر آنکه خلافش محرز شود.
- 2- تصرف به عنوان وقف قابل اثبات با شهادت شهود است.
- 3- ید فعلی، حاکم بر ید سابق است.

متن رأی:

پس از قرائت رأی‌های صادره از شعبه ۴ و ۶ و استماع توضیحات آقایان رئیس‌ان و مستشاران شعبتین نامبرده و مذاکره و بحث در اطراف مسأله روشن شد که نسبت به اصل و اساس حکم قضیه اختلاف نظر و رویه بین دو شعبه نبوده است و هر دو شعبه در مسائل زیر متفق می‌باشد:

۱. به طوری که طبق ماده ۳۵ قانون مدنی تصرف به عنوان مالکیت دلیل مالکیت است تا خلافش ثابت شود تصرف به عنوان وقفیت نیز دلیل وقفیت است تا خلافش محرز شود.

۲. تصرف به عنوان وقف قابل اثبات با شهادت شهود است.

۳. ید فعلی، حاکم بر ید سابق است. یعنی تصرف فعلی به عنوان مالکیت را تصرف سابق وقف ولو ثابت شود از اعتبار ساقط نمی‌کند مگر در صورتی که ضمن اثبات تصرف سابق وقف محرز شود که منشأ تصرف فعلی مالکانه غصب و بدون مجوز قانونی، عدواناً عین موقوفه از تصرف وقف انتزاع شده است و در این صورت تصرف وقف معتبر است تا خلافش ثابت شود. با توافق نظر در سه اصل فوق مجال و موردی برای اختلاف نظر شعبتین باقی نبوده است تا برای رفع آن و توحید رویه موضوع طرح و اخذ رأی هیأت عمومی به عمل آید.

ماده ۳۵ قانون مدنی - تصرف بعنوان مالکیت دلیل مالکیت است مگر اینکه خلاف آن ثابت شود.

رأى وحدت رویه شماره ۳۵۶۱ مورخ ۱۳۴۲/۱۲/۲۶

موضوع:

مستفاد از عبارت نسلأ بعد نسل در مورد وقف و تولیت و وصایت ترتیت است نه تشریک و مادام که چند نفر حتی يك نفر هم از نسل مقدم وجود داشته باشد نوبت به نسل بعد نخواهد رسید.

متن رأی:

مستفاد از صرف عبارت «نسلأ بعد نسل» در مورد وقف و تولیت و وصایت ترتیب است نه تشریک؛ از این قرار که هرگاه یکی از نسل موجود با داشتن فرزند فوت شود فرزند او با باقی ماندگان نسل در انتفاع از مورد وقف یا در امر تولیت و وصایت نمی تواند شرکت نماید و مادام که چند نفر حتی یک نفر هم از نسل مقدم وجود داشته باشد، نوبت به نسل بعد نخواهد رسید و همچنین است در مورد عبارت «طبقاً بعد طبقه» و بنابراین رأی شعبه اول و ششم موضوعاً صحیح است و این رأی به موجب ماده واحده قانون وحدت رویه مصوب تیرماه ۱۳۲۸ در نظایر مورد، متبع و لازم الاجرا است.

رأى وحدت رویه شماره ۲۳ مورخ ۱۳۴۴/۹/۲۲

موضوع:

در معاملات با حق استرداد، در صورتی که مال مورد معامله در تصرف انتقال گیرنده باشد، انتقال دهنده حق دریافت اجرت المثل را ندارد.

متن رأی:

در موضوع اختلاف رویه حاصل میان شعبه اول و شعبه دهم دیوان عالی کشور راجع به استحقاق یا عدم استحقاق مطالبه اجور در مدت خیار از طرف انتقال گیرنده در معامله با حق استرداد نظر به ماده ۳۴ اصلاحی قانونی ثبت مصوب مرداد ماه ۱۳۲۰ که به موجب آن اصل وجه ثمن و اجور مال مورد معامله در مدت خیار متعلق حق انتقال گیرنده شناخته شده و نظر به ماده ۷۲۲ قانون آیین دادرسی مدنی که به موجب آن در صورتی که مال مورد معامله در تصرف انتقال گیرنده باشد، انتقال دهنده در مدت تصرف حق مطالبه اجرت المثل از گیرنده ندارد. رأی شعبه دهم نتیجتاً مورد تأیید است. این رأی طبق ماده واحده وحدت رویه قضایی مصوب تیرماه ۱۳۲۸ در مورد مشابه، لازم الاتباع است.

ماده ۷۲۲ قانون آیین دادرسی مدنی مصوب ۱۳۱۸- در معاملات با حق استرداد که مورد معامله به تصرف دائن داده شده است دائن حق مطالبه خسارت تأخیر تأدیه و مدیون حق مطالبه اجرت المثل رانسبت به مدتی که مورد معامله در تصرف دائن بوده است ندارد.

ماده ۳۴ قانون ثبت (اصلاحی ۱۳۲۰/۵/۲۶)- در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و کلیه معاملات شرطی و رهنی راجع به منقول و غیرمنقول چنانچه بدهکار در ظرف مدت مقرر از حق خود استفاده نکند بستانکار می‌تواند با درخواست صدور اجرائیه فروش مال مورد معامله را از اداره ثبت بخواهد هر گاه بدهکار در ظرف سه ماه از تاریخ انقضاء مدت حق استرداد نپردازد آگهی مزایده مال مورد معامله از همان مبلغی که در سند تعیین شده به علاوه اجور عقب افتاده و زیان دیر کردنسبت به اصل وجه از تاریخ انقضاء مدت معامله تا روز مزایده حقوق دیوانی و هزینه مزایده و مالیات حراج منتشر می‌شود و در روز معین از همان مبلغ مزایده شروع و از وجه حاصل از فروش طلب بستانکار پرداخته شده و مازاد پس از وضع حقوق دیوانی و هزینه مزایده و مالیات حراج به بدهکار داده می‌شود چنانچه مال مزبور خریدار نداشته باشد پس از دریافت حقوق و عوارض دولتی به خود بستانکار به همان مبلغ که آگهی شده واگذار می‌گردد. مؤسسات بانکی از این قاعده اخیر مستثنی می‌باشند و در این صورت ملک مورد معامله به هر حال به طریق مزایده باید به فروش برسد.

تبصره ۱- املاکی که مورد درخواست مزایده بوده و در تاریخ اجرای این قانون ارزیابی آنها طبق ماده ۳۴ سابق قطعی نشده مشمول این قانون خواهند بود.

تبصره ۲- در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ زیان دیرکرد اصل وجه مورد معامله از تاریخ انقضاء مدت مقرر در سند تعلق خواهد گرفت - در مورد سایر معاملات استقراری تعلق زیان دیرکرد مشروط به تقدیم اظهارنامه یا دادخواست است و از تاریخ ابلاغ اظهارنامه یا تقدیم دادخواست محسوب می‌شود ولی به طور کلی زیان دیرکرد در صورتی تعلق می‌گیرد که وجه التزامی بین طرفین در ضمن معامله اصلی یا ضمن هر نوع قرارداد و معامله دیگری به طوری که التزام مزبور راجع به معامله اصلی باشد مقرر نشده و بدهکار در صورت دیرکرد به طور مستقیم یا غیرمستقیم به تأدیه آن ملزم نگردیده باشد.

تبصره ۳- در معاملات استقراری که موضوع آن مال ذمه باشد از قبیل بیع شرط روغن و امثال آن بستانکار فقط حق دارد اصل طلب خود را با وجه التزام (در صورتی که معین شده باشد) و یا زیان دیرکرد از تاریخ انقضاء مدت مطالبه نماید.

تبصره ۴- در صورتی که در ظرف سه ماه مهلت مذکور در ماده ۳۴ بدهکار یا بستانکار معامله خود را مستقیماً ختم نماید اداره ثبت اسناد فقط نصب حق اجراء را دریافت خواهد داشت.